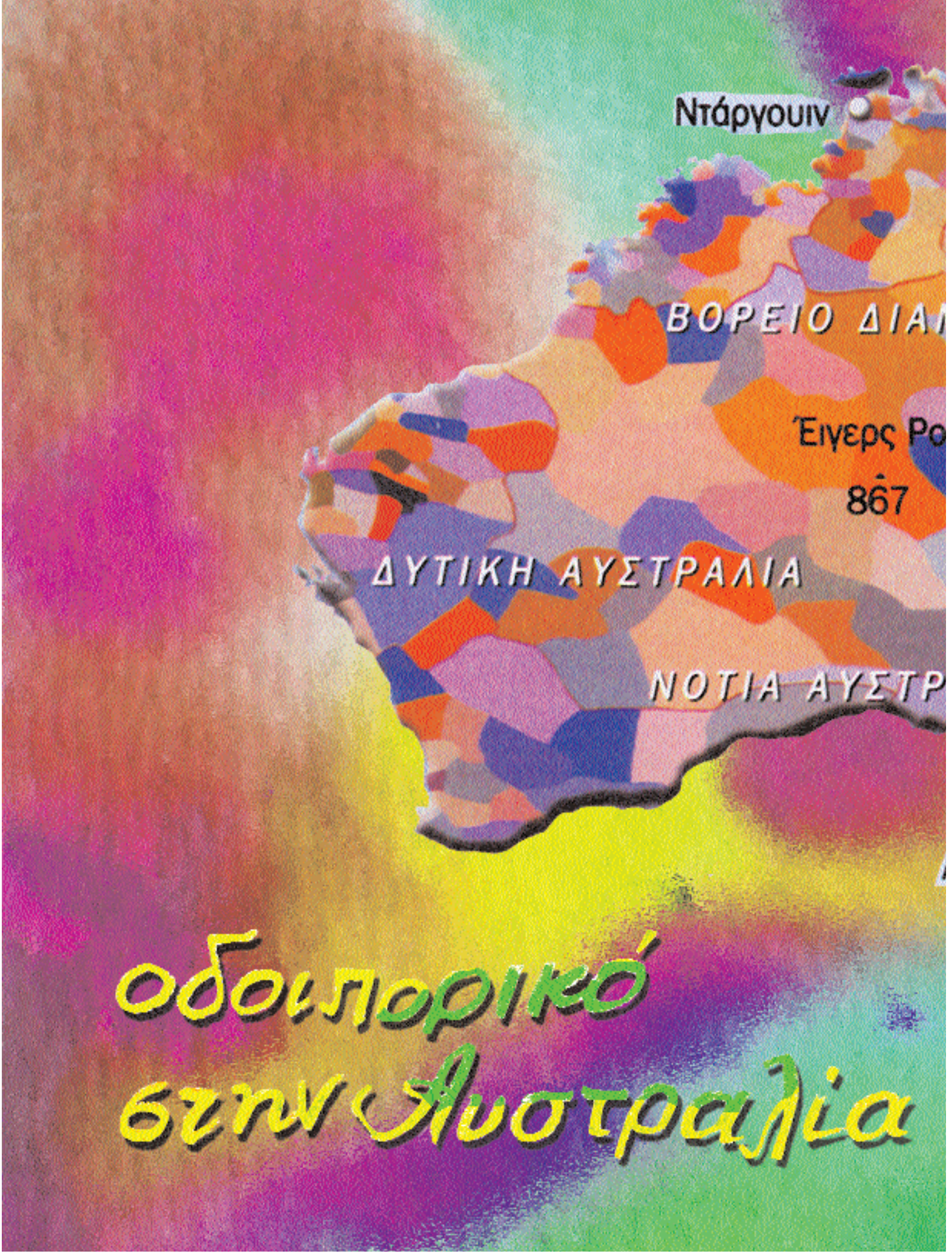

οδοιπορικό στην Αυστραλία

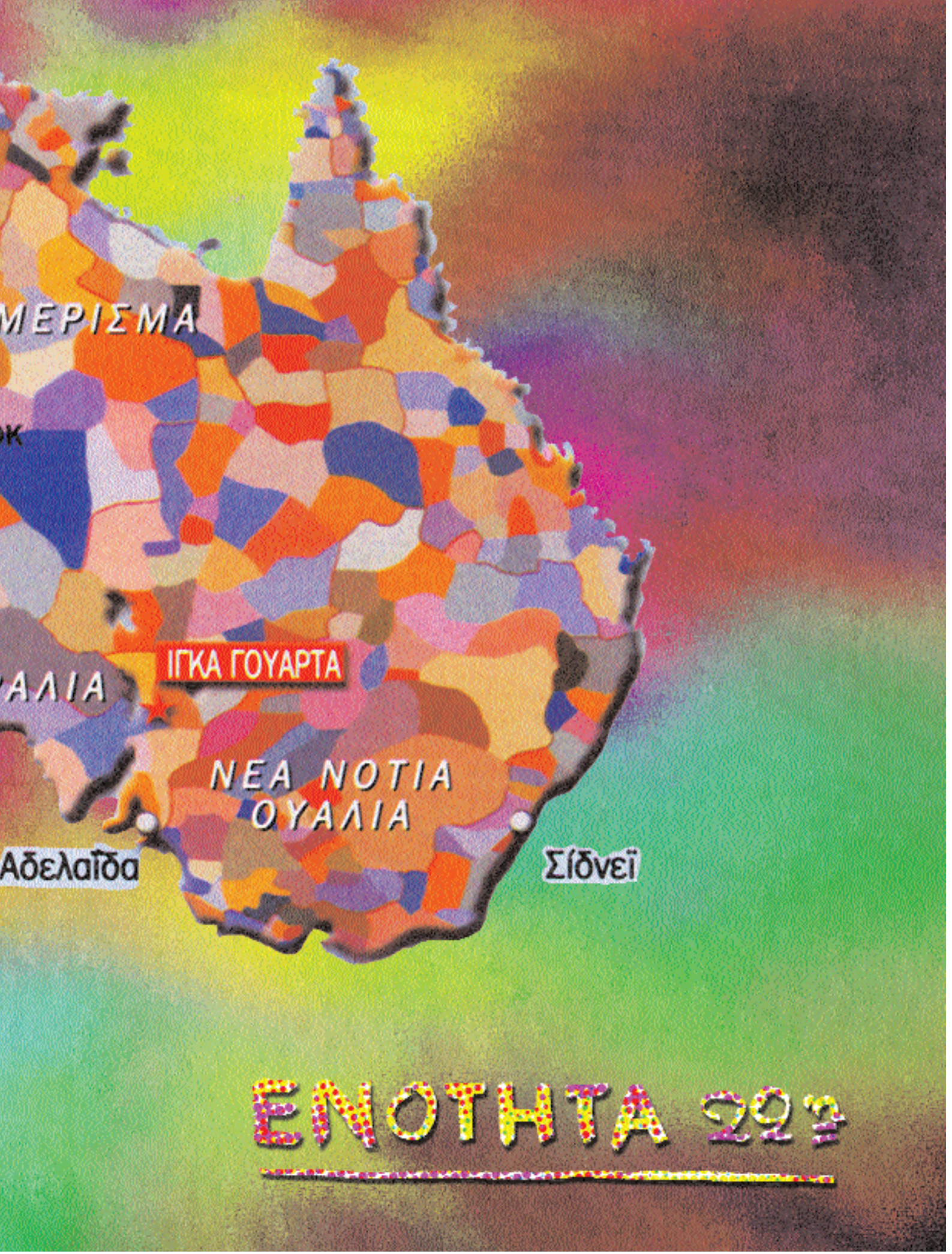

ΕΝΟΤΗΤΑ 29

Οδοιπορικό στην Αυστραλία

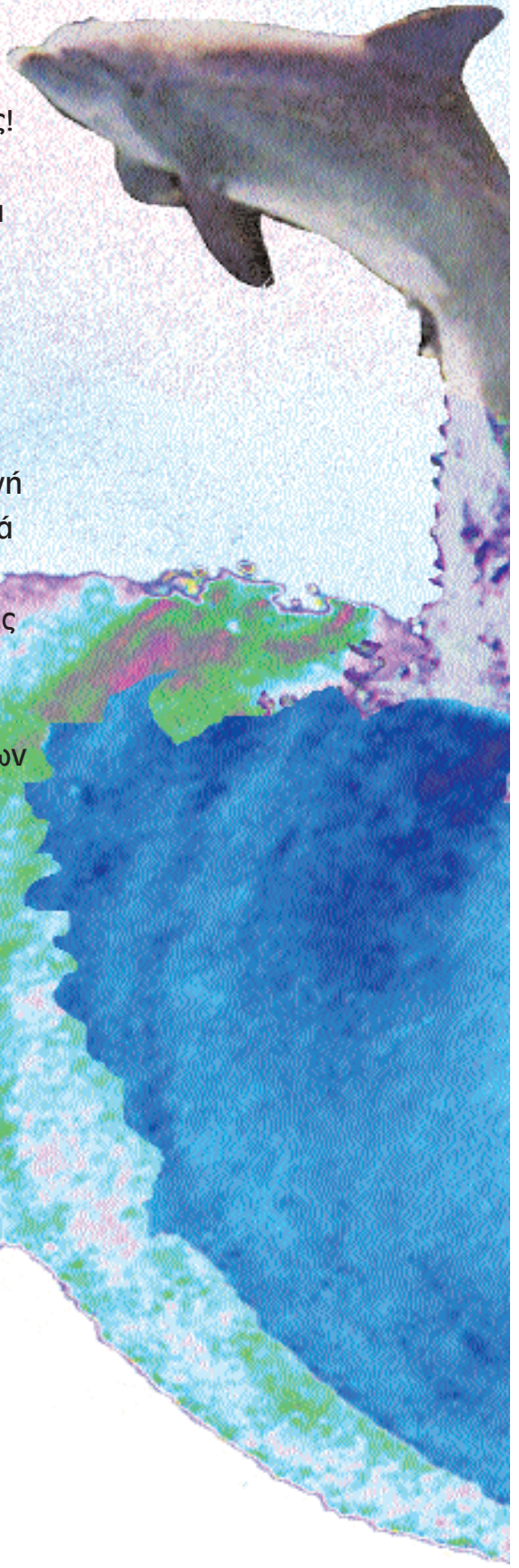

Πάμε Νοτιοανατολικά;

Το καλοκαίρι έφτασε. Κλείνει και το σχολείο. Διακοπές! Καιρός για νέες εξορμήσεις.

Ο χάρτης μάς περιμένει να καταστρώσουμε* τα σχέδιά μας.

Κάθε γωνιά της γης μάς καλεί και μάς υπόσχεται εκπλήξεις και ανακαλύψεις. Κι επειδή έχουμε φίλους παντού, σκεφτήκαμε να γνωρίσουμε από κοντά τους τόπους όπου μένουν. Πριν πάρουμε όμως, το σακίδιο με τα «απολύτως απαραίτητα», τη φωτογραφική μηχανή και το εισιτήριο, για το νότιο ημισφαίριο, αυτή τη φορά ας προετοιμαστούμε και λίγο... Για την ακρίβεια θα ταξιδέψουμε προς τα νοτιοανατολικά! Εικοσιοχτώ ώρες ταξίδι με το αεροπλάνο και.... φτάσαμε στην Αυστραλία! Κοιτάξτε τον χάρτη και σκεφτείτε το ίδιο ταξίδι με τα καράβια των εξερευνητών, με τα πλοία των μεταναστών...

* να καταστρώσουμε: να κάνουμε, να οργανώσουμε

- ***Έχεις ή θα βάζατε στη βαλίτσα σας;***
- ***Κουβεντιάστε για κάποιο μέρος που γνωρίσατε πρώτη φορά στις διακοπές σας. Πείτε τι ξέρατε γι' αυτό πριν την επίσκεψη, τι περιμένατε να δείτε, ποιες εμπειρίες είχατε, τι σας έκανε εντύπωση...***

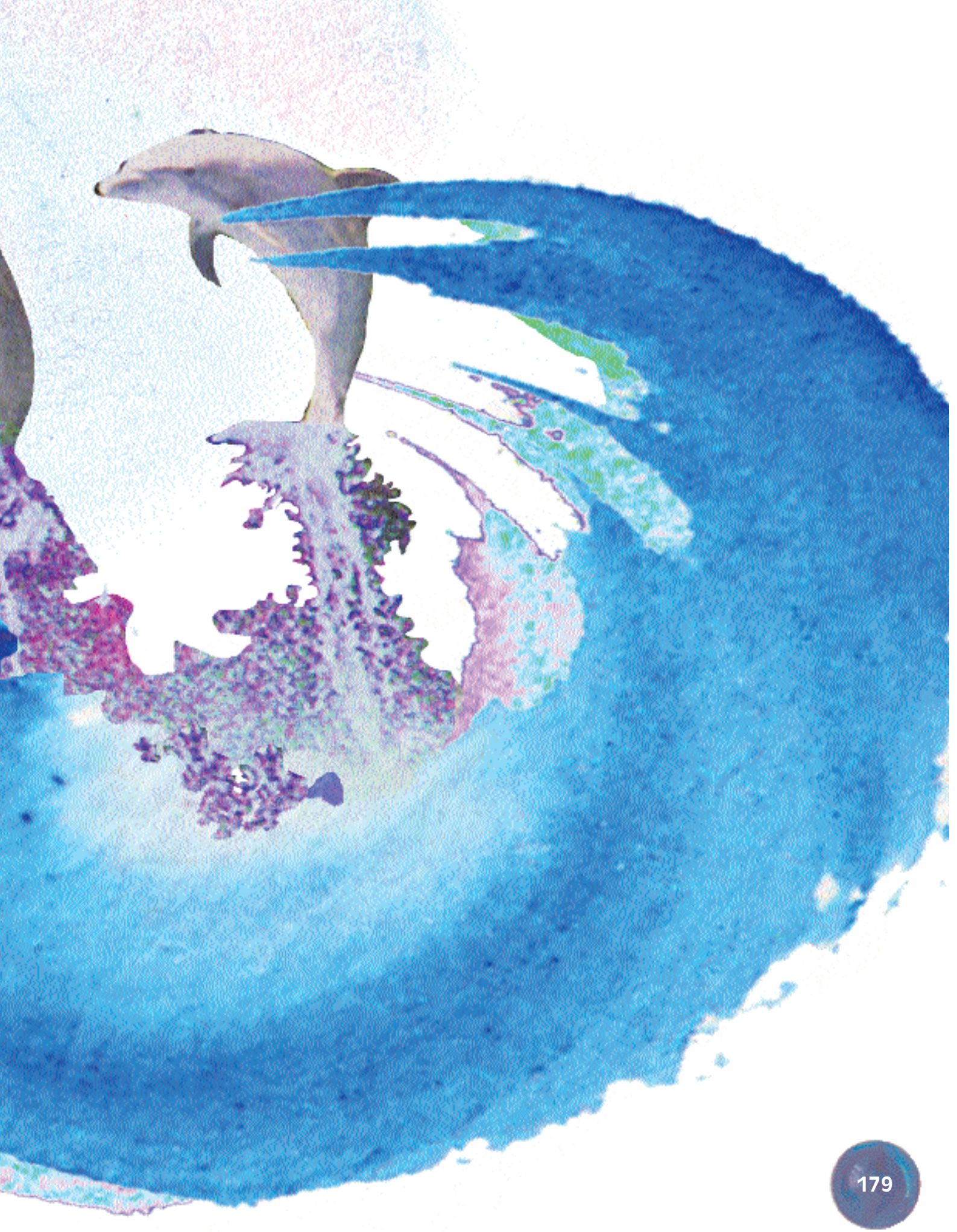

Ξεκινούμε από την Ιστορία: Η Μέρα της Αυστραλίας

Τον πρώτο γύρο της Αυστραλίας στα νεότερα χρόνια τον έκαναν οι Πορτογάλοι· τα εξερευνητικά ταξίδια στην Αυστραλία τα άρχισαν όμως, οι Ολλανδοί τον 17ο αιώνα. Αργότερα, το 1768, έφτασε στην Αυστραλία ο James Cook, ο περίφημος Κάπταιν Κουκ, και εξερεύνησε τις ανατολικές ακτές της ηπείρου επί τρία χρόνια. Πρώτα ανακάλυψε τη Νέα Ζηλανδία και το 1770 έφτασε με το πλοίο «The Endeavour» («Η προσπάθεια») στον κόλπο του Μπότανυ, που βρίσκεται στη νοτιοανατολική άκρη της Αυστραλίας. Από τότε η περιοχή αυτή ανήκε στην Αγγλία.

Στις 26 Ιανουαρίου 1788 έφτασαν στο Port Jackson, το κατοπινό λιμάνι του Σίδνεϋ, οι πρώτοι 778 Άγγλοι με αρχηγό τον Arthur Philip. Μόλις κατέβηκαν από το πλοίο, ο Arthur Philip ύψωσε τη σημαία της Αγγλίας. Την ημέρα αυτή οι Αυστραλοί την ονομάζουν «Μέρα της Αυστραλίας» και τη γιορτάζουν κάθε χρόνο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- *Ποιοι και πότε ανακάλυψαν την Αυστραλία;*
- *Βρείτε εξερευνητές της χώρας που μένετε.*
- *Συζητήστε για τα ταξίδια τους και τις ανακαλύψεις τους.*

Οι πρώτοι κάτοικοι της Αυστραλίας ήταν ιθαγενείς και ονομάζονται Αμποριτζινάλς. Όταν πρωτοήλθαν οι Άγγλοι, στην Αυστραλία ζούσαν περίπου 300.000 ιθαγενείς.

ΤΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ
ΤΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

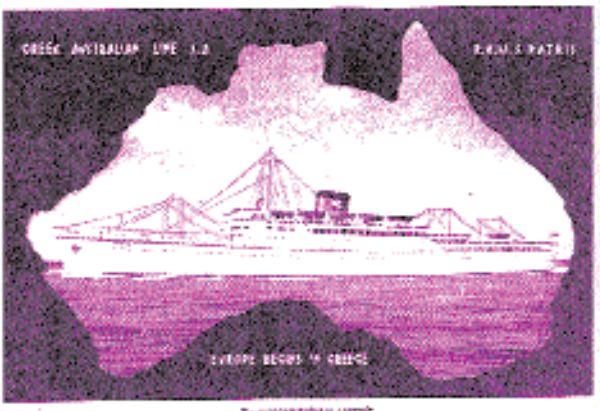

Να πώς έφταναν οι Έλληνες στην Αυστραλία

Η παρουσία των Ελλήνων στην Αυστραλία ξεκινά από τον Αύγουστο του 1829. Επτά έδραίοι κατάδικοι και ο καπετάνιος του πλοίου «Norfolk» έφτασαν στο λιμάνι του Σίδνεϋ· έτσι ξεκινά η εγκατάσταση των Ελλήνων στην Πέμπτη Ήπειρο. Από το 1850 μέχρι το 1901 είχαν φτάσει στην Αυστραλία άλλοι χίλιοι æΕλληνες. Όλοι αυτοί έφταναν με όποιο μέσο εύρισκαν· ξεκινούσαν από οποιοδήποτε λιμάνι και έμπαιναν σε όποιο καράβι τους τύχαινε. Οι περισσότεροι όμως, έρχονταν με εγγλέζικα πλοία, παρέα με αυτούς που κυνηγούσαν το χρυσάφι, τους χρυσοθήρες. Το όνειρό τους ήταν τα χρήματα και μια καλύτερη ζωή από εκείνη που είχαν στην Ελλάδα ή στα πλοία που δούλευαν.

Οι μετανάστες πριν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο έρχονταν με αγγλικά και ιταλικά καράβια που έφευγαν από το Πορτ-Σάιδ της Αιγύπτου. Το μεγάλο κύμα όμως, Ελλήνων μεταναστών φτάνει στην Αυστραλία στο χρονικό διάστημα από το 1949 μέχρι

το 1972. Στις δεκαετίες του ’60 και ’70 έφτασαν στην Αυστραλία 11.000-12.000 Έλληνες μετανάστες, αναζητώντας κι αυτοί μια δουλειά που θα άφηνε χρήματα. Το ταξίδι διαρκούσε μέχρι και τριάντα μέρες. Το λιμάνι στη νέα Γη της Επαγγελίας ήταν μόνο ένας σταθμός. Από κει και πέρα ξεκινούσε η οδύσσεια του καθενός, μια οδύσσεια που για άλλους είχε ευχάριστο και για άλλους δυσάρεστο τέλος.

Οι πιο πολλοί από τους Έλληνες μετανάστες σκέφτονταν να μείνουν προσωρινά, τρία με πέντε χρόνια, και να επιστρέψουν έπειτα στην ιδιαίτερή τους πατρίδα με τις οικονομίες τους. Οι περισσότεροι εγκαταστάθηκαν στις μεγάλες πόλεις Μελβούρνη, Σίδνεϋ, Αδελαΐδα, με τα μάτια στραμμένα στην Ελλάδα.

Λίγοι όμως, γύρισαν. Οι πιο πολλοί έμειναν, δούλεψαν, οργανώθηκαν σε παροικίες και πρόκοψαν. Τα παιδιά τους έμαθαν γράμματα, σπούδασαν, προόδευσαν. Σήμερα ο Ελληνισμός έχει ισχυρή παρουσία στον πολιτισμό της χώρας, στην επιστήμη, στην οικονομία, στην πολιτική.

Η εποχή των καραβιών παραμένει ζωντανή στη λογοτεχνία και στη ζωγραφική. Ο Νίκος Καββαδίας, ο ποιητής της θάλασσας, ήταν ο ασυρματιστής του πλοίου «Κυρήνεια» που έφερε τόσους και τόσους Έλληνες στην Πέμπτη Ήπειρο. æΑλλα θρυλικά πλοία σ’ αυτή την περίοδο της μετανάστευσης ήταν

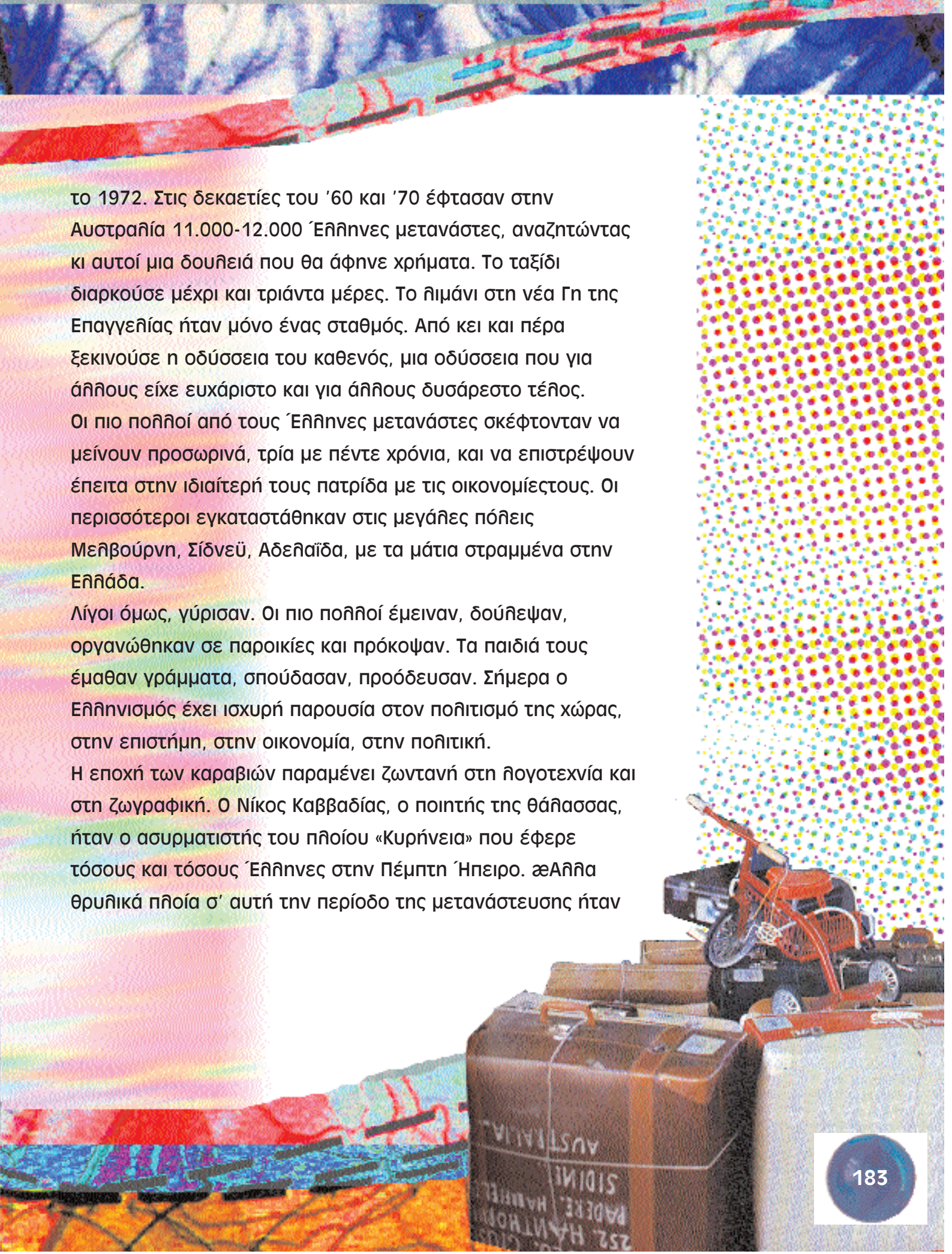

το «Πατρίς», το «Ελληνίς» και το «Αυστραλίς». Η εποχή των καραβιών παραμένει, επίσης, ζωντανή μέσα από τις ζωγραφιές της λαϊκής ζωγράφου Αναστασίας Μπέκου, η οποία αφιέρωσε μια ολόκληρη σειρά του έργου της σ' αυτά.

Μίμης Σοφοκλέους, «Τα καράβια της Γραμμής Αυστραλίας»
Διασκευή

Βαθύ σταχτοπράσινο το χρώμα του κάκτου
όμως από το σπλάχνο του φυτρώνει
ένα δεύτερο σώμα αιθέριο ροζ
λες και θηλάζει από άλλο κόσμο.

Σ. Σ. Χαρκιανάκης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- ***Γιατί έρχονταν στην Αυστραλία οι μετανάστες;***
- ***Πώς βρέθηκε η οικογένεια σου στη χώρα που μένεις; Μπορείς να διηγηθείς στους συμμαθητές σου την ιστορία της;***

Στο καράβι για την Αυστραλία

Στο μυθιστόρημά του *Ιστορία μιας χαμένης γης*, ο Άρης Φακίνος μας μιλάει για τα όνειρα των πρώτων μεταναστών, καθώς ταξίδευαν για την Αυστραλία.

«Καμιά φορά, σε μιαν άκρη, κάποιος ξεδίπλωνε ένα χάρτη που του 'χαν δώσει στο πρακτορείο της μετανάστευσης. Πήγαιναν οι άλλοι και τον τριγύριζαν, έσκυβαν από πάνω του για να δουν τους μακρινούς παράδεισους που περίμεναν όλο εκείνο το πλήθος.
Χωριάτικα ροζιασμένα δάχτυλα άγγιζαν τη χάρτινη απεραντοσύνη του κόσμου, χάραζαν τους ωκεανούς και τις θάλασσες, χάιδευαν καρπερά χώματα, λιβάδια με πλούσιο και καταπράσινο χόρτο.[...] Την πρώτη νύχτα, στριμωγμένοι σαν πρόβατα στου καραβιού το κατάστρωμα, έσμιγαν και πολλούς Έλληνες από τα νησιά αλλά και ξένους ταλαιπωρημένους, που κατέβαιναν από τον Βορρά, συνοδείες ολάκερες, φτώχιες και συμφορές μαζεμένες από τις τέσσερις άκρες του κόσμου.
Η ταξιδεύουσα Βαβέλ κρύωνε και πεινούσε, κουκουλωνόταν με

κουρελούδες, [...] έκανε πως κοιμόταν, μα δεν κοιμόταν. Ονειρευόταν με τα μάτια ορθάνοιχτα, όχι να φτιάξει πύργο πανύψηλο, να φτάσει στο Θεό και νæ αγγίξει τα πόδια του, αλλά σπιτάκια ταπεινά, ήσυχα, με τη φωτιά αναμμένη, το φαΐ έτοιμο ν' αχνίζει μέσα στην καπνισμένη χύτρα. Ύστερα τ' όνειρο έσβηνε, ξαναβρίσκονταν στην υγρή και ανεμοδαρμένη κουβέρτα .[...]»

Άρης Φακίνος,
Ιστορία μιας χαμένης γης

- ***Πώς περνούσαν οι μετανάστες στο ταξίδι για την Αυστραλία;***
- ***Γιατί ο αφηγητής ονομάζει τους πρώτους μετανάστες «ταξιδεύουσα Βαβέλ»;***

Λεξιλόγιο

η Μέρα της Αυστραλίας
το πρακτορείο μετανάστευσης
το εξερευνητικό ταξίδι
το κύμα Ελλήνων μεταναστών
η λαϊκή ζωγράφος
με τα μάτια στραμμένα στην πατρίδα
η Γη της Επαγγελίας

υψώνω → τη σημαία
υψώνω → τη φωνή μου

το βόρειο → ημισφαίριο
το νότιο → ημισφαίριο